

Seat No. : _____

SC-101

October-2017

B.Com., Sem.-VI

CC-308 : Business Laws-II

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) ક્ષતિપૂર્તિનો કરાર અને જામીનગીરીના કરાર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 6
- અથવા**
- એજન્સી કરાર કરવાની વિવિધ રીતોની ચર્ચા કરો.
- (બ) નોંધ લખો : બેઈલીની ફરજો. 4
- અથવા**
- નોંધ લખો : જામીનની મુક્તી
- (ક) નોંધ લખો : લિયનના પ્રકારો. 4
- અથવા**
- નોંધ લખો : વસ્તુ શોધનારના હક્ક અને ફરજો.
2. (અ) કંપનીનું આવેદનપત્ર એટલે શું ? તેની કલમો સમજાવો. 6
- અથવા**
- કંપનીની વ્યાખ્યા આપી, કંપનીના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
- (બ) ડિરેક્ટરોની નિમણૂક અંગે કંપનીધારાની જોગવાઈઓ જણાવો. 4
- અથવા**
- આંતરિક વહીવટનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (ક) નોંધ લખો : લઘુત્તમ ભરાણું. 4
- અથવા**
- નોંધ લખો : ખાનગી કંપનીના વિશેષ અધિકારો.
3. (અ) કેન્દ્રીય ગ્રાહક સુરક્ષા પરિષદ વિષે નોંધ લખો. 6
- અથવા**
- ગ્રાહકની વ્યાખ્યા આપો. ગ્રાહકના હક્ક સમજાવો.
- (બ) ગ્રાહક સુરક્ષા ધારા હેઠળ સમજાવો : 4
- (1) ગ્રાહક તકરાર
- (2) ફરિયાદ
- અથવા**

- ગ્રાહક સુરક્ષા ધારા હેઠળ સમજાવો :
- (1) ફરિયાદી
 - (2) સેવાઓ
- (ક) નોંધ લખો : ગ્રાહક સુરક્ષા ધારા હેઠળ રચાયેલી રાજ્ય ગ્રાહક સુરક્ષા પરિષદના ઉદ્દેશો. 4
- અથવા**
- નોંધ લખો : અયોગ્ય વેપારી રીતરસમ.
4. (અ) વચનચિઠ્ઠીની વ્યાખ્યા આપી, તેના આવશ્યક તત્ત્વોની ચર્ચા કરો. 6
- અથવા**
- વિનિમયપત્રની વ્યાખ્યા આપી, તેના આવશ્યક તત્ત્વોની ચર્ચા કરો.
- (બ) નેગોશિયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ અંગેની ધારણાઓની ચર્ચા કરો. 4
- અથવા**
- કોસિંગના વિવિધ પ્રકારો દર્શાવો.
- (ક) નોંધ લખો : મર્યાદિત શેરો અને શરતી શેરો. 4
- અથવા**
- નોંધ લખો : નેગોશિયેશન બેક
5. નીચે દર્શાવેલ વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો. 14
- (1) નુકસાન વળતરનો કરાર અભાસી કરાર છે.
 - (2) લિયનના હક્ક માટે પક્ષકાર પાસે માલનો પરોક્ષ કબજો હોવો જોઈએ.
 - (3) પ્રિન્સિપાલની સંમતિથી એજન્ટ પોતે સબ એજન્ટ નીમી શકે.
 - (4) બેઈલમેન્ટના કરારમાં માલની સોંપણી આવશ્યક છે.
 - (5) કંપનીના આર્ટિકલ્સમાં કંપનીના ઉદ્દેશો દર્શાવેલા હોય છે.
 - (6) ખાનગી કંપની વિજ્ઞાપનપત્ર બહાર પાડી શકે.
 - (7) કંપની કાયદેસરનું કૃત્રિમ વ્યક્તિત્વ ધરાવે છે.
 - (8) ઉદ્દેશની કલમમાં દર્શાવ્યા સિવાયના કાર્યને સત્તાના ઉપરવટના કાર્ય ગણાય છે.
 - (9) અવેજ વિના માલ ખરીદનાર વ્યક્તિ પણ ગ્રાહક ગણાય.
 - (10) ગ્રાહક સુરક્ષા ધારો 1977ના વર્ષમાં પસાર થયો.
 - (11) ચેક માટે સ્ટેમ્પ જરૂરી હોતો નથી.
 - (12) બધાજ ચેક વિનિમયપત્રો હોય છે.
 - (13) નેગોશિયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ હંમેશા કિંમતી દાગીનાના બદલામાં આપવામાં આવે છે.
 - (14) ચેક હંમેશા હયાત વ્યક્તિ ઉપર જ લખી શકાય.

Seat No. : _____

SC-101

October-2017

B.Com., Sem.-VI

CC-308 : Business Laws-II

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Explain the difference between Contract of Indemnity and Contract of Guarantee. **6**
OR
Discuss the various methods of creating a Contract of Agency.
(b) Write note on : Duties of Bailee. **4**
OR
Write note on : Discharge of Surety.
(c) Write note on : Types of Lien. **4**
OR
Write note on : Rights and duties of Finder of Goods.
2. (a) What is Memorandum of Association of Company ? Explain its clauses. **6**
OR
Define company and discuss its characteristics.
(b) State the provision of appointment of Director as per Company Act. **4**
OR
Explain the Doctrine of Indoor Management.
(c) Write note on : Minimum Subscription. **4**
OR
Write note on : Special privileges of private company.
3. (a) Write note on Central Consumer Protection Council. **6**
OR
Define 'Consumer'. Explain rights of consumer.
(b) Explain under Consumer Protection Act : **4**
(1) Consumer Dispute
(2) Complaint
OR
Explain under Consumer Protection Act :
(1) Complainant
(2) Services

- (c) Write note on : Objects of State Consumer Council under Consumer Protection Act. 4

OR

Write note on : Unfair Trade Practice

4. (a) Define Promissory note and discuss its essential elements. 6

OR

Define Bill of Exchange and discuss its essential elements.

- (b) Discuss the Presumptions of Negotiable Instruments. 4

OR

State the various types of Crossing.

- (c) Write note on : Restrictive Endorsement and Conditional Endorsement. 4

OR

Write note on : Negotiation Back.

5. Answer the following statements are True or False : 14

- (1) Contract of Indemnity is a Quasi Contract.
- (2) For right of lien parties must have indirect possession of goods.
- (3) An agent can appoint sub-agent by principal's consent.
- (4) Goods must be delivered in a Contract of Bailment.
- (5) Articles of company mentions object of the company.
- (6) Private company can issue prospectus.
- (7) Company has artificial legal personality.
- (8) Any act outside the object clause of the memorandum is called ultra vires.
- (9) Person buying goods without consideration also a consumer.
- (10) Consumer Protection Act was enforced in 1977.
- (11) A stamp is not required for cheque.
- (12) All cheques are Bill of Exchanges.
- (13) Negotiable instrument is always given in lieu of good ornaments.
- (14) Cheque always written on living person.